

MEDIJI IGNORISALI DEŠAVANJA U KOSOVSKOJ MITROVICI, OBEZBEDITI RAVNOMERNO INFORMISANJE GRAĐANA PRED DRUGI KRUG

U periodu od 3.11. do 17.11.2013. godine **lokalni mediji koji pokrivaju sever Kosova su izveštavaju o izborima i (pred)izbornim radnjama sveli na „tehnički“ nivo**, prateći posete državnih funkcionera Republike Srbije, pozive različitih aktera da se na izbore izađe, uz smanjeno i ravnomernije predstavljanje izbornih aktera i dominantno pozitivno izveštavanje o Gl „Srpska“, ali i **uz suštinsko ignorisanje najvažnijih tema i događaja koji se odnose na sprovedeni izborni proces u Kosovskoj Mitrovici tokom oba izborna dana, kao i u periodu posle izbora**. Na dan izbora mediji su u svojim infomativnom emisijama izveštavali o aktivnostima samo dva kandidata, uz napomenu da u slučaju Krstimira Pantića nije bilo jasno da li je kandidat ili organizator izbora kao državni funkcioner.

U prilog navedenom govore sledeće činjenice koje se odnose na posmatrane medije: TV Mir, TV Kiss, TV Most i Radio Kontakt Plus:

- **U navedenom periodu nijedan medij nije organizovao nijednu specijalnu emisiju na temu izbora u kojima bi učestvovali kandidati sa izbornih lista;**
- **Mediji se nisu građanima približili značaj izbora i nadležnosti Skupštine opštine i gradonačelnika**, niti su se bavili detaljnije izbornim procesom (kako građani da ostvare svoje biračko pravo, kako se glasa, koja su ovlašćenja gradonačelnika i drugih organa itd.);
- **Nijedan medij se nije bavio pozadinom incidenata na biračkim mestima 3.11.i bezbednosnim aspektima koji su od interesa za građane**, iako je navedena tema bila u fokusu javnosti, a materijali za istraživanje lako dostupni (mediji u Srbiji se nedovoljno, ali znatno „dublje“ bavili ovom temom) – o bezbednosnim aspektima se izveštavalo uglavnom kroz prenošenje saopštenja policije;
- **Nijedan medij nije preneo/proverio/obradio informacije koje su se pojavile u javnosti i medijima u Srbiji da je nosilac liste Gl „Srpska“ Krstimir Pantić sa obezbeđenjem nasrnuo na Dragana Dašića, rođaka poslanika DSS-a Marka Jakšića**, o čemu postoje zapisnici u Kosovskoj policiji (KPS) (Više na: <http://www.vesti-online.com/Vesti/Hronika/358484/Dasic-Pantic-me-samarao-Pantic-To-je-notorna-laz>);
- **Nijedan medij se nije bavio temama pritiska na zaposlene u javnim preduzećima u sistemu Republike Srbije i njihove porodice nad kojima je sistematski i organizovano vršen pritisak da na izbore izađu i podrže Gl „Srpska“ na ponovljenim izborima 17.11, o čemu postoje brojna svedočanstva građana i pisana svedočanstva dostupna preko socijalnih mreža;**
- **Nijedan medij nije preneo/zabeležio brojna kršenja predizborne tištine na dan održavanja ponovljenih izbora 17.11 kao što je deljenje promotivnog materijala, jasno označeni štandovi sa aktivistima Gl „Srpska“ u neposrednoj blizini biračkih centara itd.)** iako su foto i video materijali bili dostupni preko socijalnih mreža i interneta;

- Nijedan medij nije istražio da li se na izborni dan 17.11. desilo prebijanje dva radnika JKP „Standard“ od strane obezbeđenja predstavnika GI „Srpska“ samo zbog toga što su se oglušili o naredbu da se „kolektivno“ ide na glasanje;

Biro za društvena istraživanja (BIRODI) kao organizacija koja sprovodi monitoring medija na srpskom jeziku na Kosovu i Srbiji na temu lokalnih izbora na Kosovu, kao i izbornog procesa, poziva medije koji pokrivaju sever Kosova:

- Da u preostalom periodu do drugog kruga izbora za gradonačelnika Kosovske Mitrovice obezbede ravnopravno i ravnomerno izveštavanje o predizbornim aktivnostima i programima oba kandidata;
- Da, u meri u kojoj je to moguće, obezbede uslove za sučeljavanje kandidata i njihovih programa kroz organizovanje specijalnih emisija;
- Da građanima približe nadležnosti i značaj funkcije gradonačelnika, kao i da građane pravovremeno i objektivno izveste o svim dešavanjima oko izbora i izbornog procesa i na taj način doprinesu kvalitetu samog izbornog procesa ali i doprinesu zaštiti građana od bilo kakve vrste pritisaka;

U periodu od 7. oktobra do 7. decembra 2013. godine Biro za društvena istraživanja (BIRODI) iz Beograda, uz podršku National Endowment for Democracy (NED) sprovodi monitoring medija tokom perioda sprovođenja lokalnih izbora na Kosovu.

Biro za društvena istraživanja (BIRODI) će konačni izveštaj o izveštavanju medija na temu izbora na Kosovu koji će sadržati i kvantitativne podatke o zastupljenosti aktera i konačne kvalitativne ocene sa preporukama objaviti do kraja tekuće godine.

26.11.2013.

MEDIAT KANË INJORUAR NDODHITË NË MITROVICËN E KOSOVËS, PËR TË SIGUARUAR INFORMIM TË BARABARTË QYTETARËVE PARA RRETHIT TË DYTË

Në periudhën prej 3.11. gjerë 17.11.2013. mdat lokale të cilat mbulojnë veriun e Kosovës raportimin për veprimet (para)zgjedhore i kanë pru në nivel „teknik“, duke i përcjellë vizitat e funksionarëve të Republikës së Serbisë, thirrjet e akterve të ndryshë që të dilet në zgjedhje, me barabrsi të zvogluar të praezantimit të akterve zgjedhor dhe raportim dominat pozitiv të raportimit për IQ“Srpska“, por edhe **me injorim esencial të temave më të rëndësishme dhe ndodhive të cilat kanë të bëjnë me procesin e zbatuar zgjedhor në Mitrovicën e Kosovës gjatë të dyja ditëve zgjedhore, si dhe në periudhën pas zgjedhjeve.**

Në aneksin e përmendur flasin faktet të cilat kanë të bëjnë me mediat vëzhguese: TV Mir, TV Kiss, TV Most dhe Radio Kontakt Plus:

- **Në periudhën e cekur,asnë medium nuk ka organizuar asnjë emision në temën në të cilën kishin me marrë pjesë kandidatët nga listat zgjedhore;**
- **Mediat qytatarve nuk ju kanë ofruar rëndësinë e zgjedhjeve dhe kompetencat e kuvendit komunal dhe kryetarir të komunës, dhe nuk janë marrë më detalisht me procesin zgjedhorë (se si qytetarët ti realizojnë të drejtat e tyre zgjedhore, si votohet etj);**
- **Asnjë medium nuk është marrë me prapavijën e incidenteve në vendet zgjedhore më 3.11. dhe me aspektet e sigurisë të cilat janë me interes për qytetarët, edhe pse tema e cekur ka qenë në fokus të publikut, ndërsa materiali për hulumtim lehtë të qasëshëm (mediat në Serbi, jo të mjaftuara, por dukshëm „më thellë“ janë marrë me këtë temë) – mbi aspektet e sigurisë është raportuar kryesisht përmes transmetimit të komunikatave të policisë;**
- **Asnjë medij nuk ka bartë/vërtetuar/ përpunuar të cilat janë paraqitur në opinion dhe media në Serbi se bartësi i listës GI“Srpska“ Krstimir Pantiq me sigurimin është vërsulë në Dragan Dashiqin, kusheririn e deputetit të DSS-ës marko Jakshiqt, për çka ekzistojnë procesverbalet në Policinë e Kosovës (SHPK). (Më tepër në: <http://www.vesti-online.com/Vesti/Hronika/358484/Dasic-Pantic-me-samarao-Pantic-To-je-notorna-laz>);**
- **Asnjë medij nuk është marrë me temat e presionit në të punësuarit në ndërmarrjet publike në sistemin e Republikës së Serbisë dhe familjet e tyre ndaj të cilëve në mënyrë sistematike dhe të organizuar është bërë presion që të dalin në zgjedhje dhe ta përkrahin GI „Srpska“ në zgjedhjet e përsëritura më 17.11, për çka ekzistojnë dëshmi të shumta të qytetarëve dhe dëshmi të shkruara të qasëshme përmes rrjetev sociale;**
- **Asnjë medij nuk ka transmetur/regjistruar shkelje të shumta të heshtjes parazgjedhore në ditën e mbajtjes së zgjedhjeve të përsëritura 17.11 siçë është ndarja e materialit promovues, shtandet e shënuara qartë me aktivistët e GI „Srpska“ në afërsi të drejtëpërdrejtë të qendrave zgjedhore etj.) edhe pse foto dhe video maaterialet kanë qenë të arritshme përmes rrjetev sociale dhe internetit.**

- Asnjë medij nuk ka hulumtuar se në ditën zgjedhore më 17.11. a ka ndodhur rrahja e dy punëtorëve të NKP „Standard“ nga ana e sigurimit të përfaqësuesit të GI“Sprpska“ vetëm pse nuk iu kanë përgjigjur thirrjes së urdhëresës që në mënyrë „kolektive“ të shkohet në votim;

Byroja për kërkime sociale (BIRODI) si organizatë e cila zbaton monitorimin e mediave në gjuhën serbe në Kosovë dhe Serbi në temën e zgjedhjeve lokale në Kosovë, si dhe pocesir zgjedhor, i ftonë mediat të cilat e mbulojnë veriun e Kosovës:

- Që në periudhën e mbetur gjerë në rrethin e dytë të zgjedhjeve për kryetar të Mitrovicës së Kosovës të sigurojnë raportim të barabartë dhe të drejtë për aktivitetet parazgjedhore dhe programet e të dy kandidatëve;
  - Që, në masën në të cilën është e mundur, të sigurojnë kushte pëballafaqim të kandidatve dhe programeve të tyre përmes organitimit të emisioneve speciale;
  - Që qytetarëve tu ofrojnë kompetenca dhe rëndësinë e functionit të kryetarit të komunës, si dhe që qytetarët me kohë dhe në mënyrë objektive ti raportojnë për të gjitha ndodhitë rreth zgjedhjeve dhe procesit zgjedhor dhe në atë mënyrë ti kontribuajnë kualiteit të vetë procesit zgjedhor, por edhe ti kontribuajnë brojtjes së qytetarëve nga çfardo lloji të presionit;
- **Në periudhën prej 7. Totor gjerë më 7. Dhjetor 2013** Byroja për kërkime sociale (BIRODI) nga Beograd, në mbështetje të National Endowment for Democracy (NED) të zbaton monitorimin e mediave gjatë periudhës së zbatimit të zgjedhjeve lokale në Kosovë.
- Byroja për kërkime sociale (BIRODI) raportin përfundimtar mbi raportimin e mediave në temën e tgjedhjeve në Kosovë i cili do të përmbanë shënime kvantitative mbi përfaqësimin e akterve dhe vlerësimin përfundimtar kualitativ me rekomandime ti shpall gjerë në fund të këtij viti.

26.11.2013.

MEDIA IGNORED THE EVENTS IN KOSOVSKA MITROVICA, IT IS NECESSARY TO PROVIDE THE EVENLY INFORMATION FOR ALL THE CITIZENS BEFORE THE SECOND ROUND

During the period from the 3rd of November until 17th of November 2013. Local media that have covered the north of Kosovo, have brought the informing about the elections and pre-election events on the „technical“ level, following the visits of state officials of the Republic of Serbia, calls of different actors to come out to vote with reduced or more uniform representation of the electoral actors and predominantly positive reporting on GI „Srpska“, **but also completely ignoring the most important subjects and events relating to the electoral process conducted in Kosovska Mitrovica during both election days and in the period after the elections.** At the Election Day all media covered activities of only two candidates in their informative program, with remark that reporting on Krstimir Pantic was not clear in what function is he presented, as the candidate or as state official.

To prove the above we can look at the following facts related to the observed media: Mir TV, Kiss TV, Most TV and Radio Contact Plus:

- In the period mentioned, there was no media that have organized not even one special broadcast (program) about the elections in which the candidates from the election lists would take part.
- The media did not approached to the citizens the importance of elections and the jurisdiction of the Municipal Assembly and Mayor, nor have dealt with details of the electoral process (how can citizens exercise their right to vote, how to vote, etc.)
- No media have dealt with the backgrounds of the incidents that took part on the electoral posts on the 3rd of November, and the security aspects that were of the public importance, even if such subjects was in the public focus, and the researching material was easily available (Serbian media were not enough, but much "deeper" dealing with this subject) - on security aspects was reported mainly through the transfer of police communications;
- No media quoted / verified / processed the information that have appeared in the public and the Serbian media, that the head of the GI "Serbia" Krstimir Pantic together with his security attacked Dragan Dašić, the cousin of Marko Jaksic from DSS, and the incident was also registered at Kosovo police (KPS) (you can find more information on <http://www.vesti-online.com/Vesti/Hronika/358484/Dasic-Pantic-me-samarao-Pantic-To-je-notorna-laz>);
- Not one of the media have dealt with the subjects of putting pressure on employees at the public companies in the state system of R Serbia, as well as on their families – they were constantly pressured to come to the elections and support GI „Srpska“ at the repeated elections on 17th of November, of which there are many testimonies of people and also the written testimony which is available through social networks;
- No media have dealt/recoded numerous violations of electoral silence on the day of the reelection on the 17th of November as the sharing of promotional material, clearly marked stalls with activists GI "Serbia" in the vicinity of the polling centers, etc.). Although the photo and video material was available through social networks and the Internet;

- Not one of the media have investigated if on the electoral day on the 17th of November have happened the beating of the two workers of JKP „Standard“ by the security of the GI „Srpska“ representative, only because they didn't follow the order to go to the „group“ voting.

-Bureau for Social Research (BIRODI) as an organization that conducts media monitoring in Serbian language in Serbia and Kosovo on Kosovo's local elections subject, as well as the election process, calls all the media that are covering the north of Kosovo to:

- ensure in the remaining period to the second round of the election for the mayor of Kosovska Mitrovica equal and balanced coverage of the election activities and programs for both candidates;
- to provide to the extent possible, conditions for confrontation for the candidates and their programs by organizing special programs;
- to explain to the citizens the responsibilities and the importance of the functions of the Mayor, and to timely and objectively report to the citizens on any developments on the elections and election procedure and to thereby contribute to the quality of the electoral process and to the protect the citizens from any kind of pressure;

In the period between the 7 of October to the 7th of December 2013 The Bureau for Social Research (BIRODI) from Belgrade, with the support of the National Endowment for Democracy (NED) conducts media monitoring during the implementation of local elections in Kosovo.

Bureau for Social Research (BIRODI) will publish the final report on the media coverage on Kosovo elections subject, which will include quantitative data on the representation of actors and a final qualitative assessment with recommendations by the end of this year.

26th of November 2013